www.e-rara.ch

M. Tullii Ciceronis opera omnia, praeter hactenus vulgatam Dionysii Lambini editionem ; accesserunt D. Gothofredi,... note

Cicero, Marcus Tullius

Lugduni, 1588

Stiftung der Werke von C.G.Jung, Zürich

Shelf Mark: Online

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-11124

In M. Antonium Philippicarum liber primus seu Philippica prima. Oratio quadragesimatertia.

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

gratus,ſed etiam amens,verùm omnem tranquillitatem,& quietem ſenectutis, acceptam refert clementiæ tuæ. Quo quidem animo cùm antea fuerit,tum non dubito, quin tuis litteris,quarum exemplum legi, quas ad eum Tarracone huic Bleſamio dediſti,ſe magis etiam erexerit,ab omníq.ſollicitudine abſtraxerit. Iubes enim eum bene ſperare, & bono eſſe animo:quod ſcio te non fruſtra ſcribere ſolere. memini enim iiſdem ferè verbis ad me te ſcribere, méque tuis litteris bene ſperare non fruſtra eſſe iuſſum. Laboro equidem regis Deiotari cauſa,quocum mihi amicitiam reſp.conciliauit hoſpitium voluntas vtriuſque coniunxit.familiaritatem conſuetudo attulit, ſummam verò neceſſitudinem magna eius officio in me, & in exercitū meū effecerunt: ſed cùm de illo laboro, tum de multis ampliſſimis viris, quibus[a] ſemel eſſe ignotum à te oportet, nec beneficium tuum in dubium vocari, nec hærere in animis hominum ſollicitudinem ſempiternam, nec accidere, vt quiſquam te timere incipiat, eorum, qui [b] ſemel à te ſint liberati timore. ¶Non[d] debeo,C Cæſar,quod fieri ſolet in tātis periculis,tentare, quónam modo dicendo miſericordiam tuam commouere[e] poſſim,nihil opus eſt. occurrere ipſa ſolet ſupplicibus, & calamitoſis,nullius oratione euocata. Propone tibi duos reges:& id animo contemplare, quod oculis non[f] potes. dabis profectò miſericordiæ, quod iracundiæ negauiſti[g]. Multa ſunt tuæ clementiæ monumenta: ſed maximè eorum incolmmitates, quibus ſalutem dediſti. Quæ ſi in priuatis glorioſa ſunt,multo magis commemorabuntur in regibus. *Semper regium[a] nomen in hac ciuitate ſanctum fuit,ſociorum verò regum & amicorum ſanctiſſimum.* Quod nomen hi reges ne amitterent,te victore,timuerunt:retentum verò, & à te confirmatum poſteris etiam ſuis tradituros eſſe[b] confido.Corpora verò ſua, pro ſalute regum ſuorum hi legati tibi regii tradunt, Hieras,& Bleſamius, & Antigonus,tibi, nobíſque omnibus iamdiu noti, eadémque fide & virtute præditus Dorylaus, qui nuper cum Hiera legatus eſt ad te miſſus: tum regum amiciſſimi,tum tibi etiam,vt ſpero, probati. Exquire de Bleſamio, numquid ad regem contra dignitatem tuam ſcripſerit. Hieras quidem cauſam omnem ſuſcipit, & criminibus illis pro rege ſe ſupponit reum, memoriam tuam implorat,qua vales plurimùm: negat vmquam ſe à te in Deiotari tetrarchia pedem diſceſſiſſe: in primis finibus tibi[c] ſe præſtò fuiſſe dicit, vſque ad vltimos proſecutum cùm è balneo exiſſes,tecum ſe fuiſſe, cùm illa[d] munera inſpexiſſes cenatus,cùm in cubiculo recubuiſſes:eandémque[e] aſſiduitatem tibi[f] ſe præbuiſſe poſtridie. Quamobrem, ſi quid eorum,quæ obiecta ſunt, cogitatum ſit, non recuſat, quin id facinus, ſuum iudices. Quocirca,C.Cæſar,velim exiſtimes,hodierno die ſententiam tuam,aut cum ſummo dedecore miſerrimam peſtem importaturam eſſe regibus, aut incolumem famam cum ſalute: quorum alterum optare,illorum crudelitatis eſt:alterum conſeruare,clementiæ tuæ.

a L. quib.ſemel ignotum à te eſſe op. & ita v.c.

b Peroratio, vt qui ſunt ſemel à te liberati timore

d al. timore liberati.

d al. mouere

e al. nō vales

g L. denegaſti P. B.

a v.c. regum

b al. ſe eſſe confidunt

c al. tibi præſto ſe f.

d al. illa inſpexiſſes

e al. eandem aſſid.

f q. v.c. tibi ſe tribuiſſe poſt.

IN M. ANTONIVM PHILIPPICARVM LIBER PRIMVS SEV PHILIPPICA PRIMA.

ORATIO QVADRAGESIMATERTIA.

ANTEQVAM de republica, Patres[a] conſcripti, dicam ea, quæ[b] dicenda hoc tempore arbitror, exponam vobis breuiter conſilium & profectionis & reuerſionis meæ. Ego, cùm ſperarem aliquando ad veſtrum conſilium, auctoritatémque[c] rempublicam eſſe reuocatam, manendum mihi ſtatuebam,quaſi in vigilia quadam conſulari,ac ſenatoria. nec verò vſquam diſcedebam,nec à republica deiiciebam[d] oculos,ex eo die,quo in ædem Telluris conuocati ſumus, in quo templo, quantum in me fuit,ieci fundamenta pacis: Athenienſiúmque[e] reuocaui vetus exemplum: Græcum etiam verbum[f] vſurpaui, quo[g] tum in ſedandis diſcordiis erat [h] vſa ciuitas illa, atque *omnem memoriam diſcordiarum obliuione ſempiterna delendam*[i] *cenſui.* Pręclara tum oratio M. Antonij[k] egregia etiam voluntas: pax denique per eum, & per liberos eius cum præſtantiſſimis ciuibus,[l] confirmata eſt, Atque his principiis reliqua conſentiebant. ad deliberationes eas, quas habebat

a Mos ea appellatione ſe ſenatum compellare,nō ad Conſulem, ſed ad vniuerſum amplisſimum ordinē orationem dirigendam quoties hæc verba occurrunt,intelligamus verba fieri in Senatu.

b al. quæ hoc tempore dicenda arbitror

c al. auctoritatemque

d citatur à Nonio.

e L. renouaui exemp. & ita v.c. Colot. Ferr.*

f vnus v.c. Græcum etiā verbum annestiam, vſurpaui.

g al. verbum ἀμνηστίαν. al verbum μὴ μνησικακεῖν. Mur. 2. Variar.

g al. quod tunc in ſ. d. vſurpauerat ciuitas illa. al. Vet. quod tum in ſcandalis diſcordauerat al. vet. quod tum in ſedandis diſcors erat à vet. Ferr.* h q. v.c. vſa erat i al. ſtatui k q. v.c. egregiaque voluntas. l Caſſio & Bruto.*

A domi de republica principes ciuitatis adhibebat:ad hunc ordinem res optimas deferebat[a]:ſumma cum dignitate, & conſtantia ad ea, quæ quæſita erant reſpondebat:nihil tum, niſi quod erat notum omnibus, in C. Cæſari commentariis reperiebatur. Numqui exſules reſtituti?vnum [b] aiebat, præterea neminem. Num immunitates[c] datæ?nullæ, reſpondebat. Aſſentiri etiam nos Seruio Sulpicio, clariſſimo viro, voluit, *ne qua tabula poſt idus Martias*[d] *vllius decreti Cæſaris, aut beneficii figeretur.*
B Multa prætereo, eáque[e] præclara. ad ſingulare enim M. Antonii factum feſtinat oratio. Dictaturam, quæ[f] vim iam regiæ poteſtatis obſederat, funditùs ex rep. ſuſtulit. de qua ne ſententias quidem diximus. ſcriptum ſenatuſconſultum, quod fieri vellet, attulit. quo recitato, auctoritatem eius ſummo ſtudio ſecuti ſumus, eíque ampliſſimis verbis per ſenatuſconſultum gratias egimus. Lux quædam
C videbatur oblata non modò regno, quod pertuleramus: ſed etiam regni timore ſublato:magnúmque pignus ab eo reipublicæ datum, ſe liberam ciuitatem eſſe velle, cùm dictatoris nomen, quod ſæpe iuſtum propter perpetuæ dictaturæ recentem memoriam funditus ex republica ſuſtuliſſet. Liberatus cædis [g] periculo paucis pòſt diebus ſenatus vncus [h] impactus eſt fugitiuo illi[i] qui in C. Marij nomen inuaſerat. atque hæc o-
D mnia communiter cum collega. alia porrò propria Dolabellę:quæ, niſi collega abfuiſſet[k] credo[l] eis fuiſſe[m] futura communia. Nam, cùm ſerperet in [n] vrbe infinitum malum, idque manaret in dies latiùs:iidémque buſtum in foro facerent, qui illam inſepultam[o] ſepulturam effecerant: & quotidie magis, [p] magíſque perditi homines, cum ſui [q] ſimilibus ſeruis, tectis, ac templis vrbis minarentur: talis animaduerſio fuit Dolabellæ, cùm
E in audaceis, ſceleratóſque ſeruos, tum in impuros, & nefarios liberos: taliſque euerſio illius exſecratæ[r] columnæ[s], vt mirum [t] mihi videatur, tam valde reliquum tempus ab illo vno die diſſenſiſſe. Ecce[u] enim Kalendæ Iunij, quibus vt adeſſemus, edixerat: mutata omnia:nihil per ſenatum, multa & magna per[x] ſe ipſum, & abſente populo, & inuito. conſules deſignati ſe[y] audere negabant in ſenatum venire: patriæ liberatores vrbe carebant ea,
F cuius à ceruicibus iugum ſeruile deiecerant: quos tamen ipſi conſules & in concionibus, & in omni ſermone laudabant. Veterani, qui appellabantur, quibus hic ordo diligentiſſimè cauerat, non ad conſeruationem earum rerum, quas habebant, ſed ad ſpem nouarum prædarum incitabantur. Quæ cùm audire mallem, quàm videre, haberémque ius legationis[z] liberum[a], ea mente diſceſſi, vt adeſſem Kalendis Ianuariis, quod initium ſena-
G tus cogendi fore videbatur. Expoſui, P.C. profectionis conſilium:nunc reuerſionis, quę plus admirationis habet, breuiter exponam. Cùm Brundiſium[b], itérque illud, quod tritum in Gręciam eſt, non ſine cauſa vitauiſſem,

Kalendis Sextilibus veni Syracuſas, quòd [a] ab vrbe ea tranſmiſſio in Græciam laudabatur. quæ tamen vrbs [b] mihi coniunctiſſima, plus vna me nocte cupiens retinere, non potuit. veritus ſum, ne meus repentinus ad meos neceſſarios aduentus, ſuſpicionis aliquid afferret, ſi eſſem commoratus. Cùm autem me ex Sicilia ad Leucopetram[d], quod eſt promontorium [e] agri Rhegini [f], venti detuliſſent:
B ab eo loco cōſcendi, vt tranſmitterem: nec ita multùm prouectus, reiectus auſtro ſum in eum ipſum locum, vnde conſcenderam. cúmque intempeſta nox eſſet, manſiſſémque in villa P. Valerij, comitis, & familiaris mei, poſtridiéque apud eundem, ventum exſpectans, manerem: municipes Rhegini complures ad me venerunt: ex his quidam Roma recentes:à quibus primùm accipio M. Antonij concionem: quæ [g] ita mihi placuit, vt, ea lecta, de reuerſione primùm cœperim co-
C gitare. nec [h] multò pòſt edictum Bruti affertur, & Caſſij. quod quidem mihi, fortaſſe quòd eos etiam [i] plus reipub. quàm familiaritatis gratia, diligo, plenum æquitatis videbatur. Addebant præterea (*ſit enim plerumque vt ij qui boni, quid volunt afferre, affingant aliquid, quo faciant id, quod nuntiant, latius*) *rem*[k] *conuenturam:* Kalendis Sextilibus ſenatum frequentem fore: Antonium, repudiatis malis ſuaſoribus, remiſſis Galliis [l] pro-
D uinciis, ad auctoritatem ſenatus eſſe rediturū. Tum verò tanta ſum cupiditate incenſus ad reditum, vt mihi *nulli neque remi, neque venti ſatisfacerent:* non [m] quo me ad [n] tempus occurſurum putarem, ſed ne tardiùs, quàm cuperem, reip. gratularer. Atque ego celeriter Veliam deuectus, Brutum vidi, quanto meo dolore, non dico. turpe mihi ipſi videbatur, in eam vrbem me audere reuerti, ex qua Brutus excederet[o]: & ibi velle tutò
E eſſe, vbi ille non poſſet. Neque verò illum ſimiliter, atque ipſe eram, commotum eſſe vidi. erectus enim maximi, ac pulcherrimi facti [p] conſcientia, nihil de ſuo caſu, multa [q] de noſtro querebatur. Ex [r] quo primùm cognoui, quæ Kalendis Sextilibus in ſenatu fuiſſet L. [s] Piſonis oratio:qui quamquam parum erat (id enim ipſum à Bruto audieram) à quibus debuerat, adiutus: tamen & Bruti teſtimonio (quo quid poteſt eſſe grauius?)
F & omnium prædicatione, quos poſtea vidi, magnam mihi videbatur gloriam conſecutus. Hunc [t] igitur vt ſequerer, properaui: non vt quem præſentes non ſunt ſecuti: non ſperabam proficerem aliquid (neque [u] enim ſperabam id neque præſtare [x] poteram) ſed vt, ſi quid mihi humanitùs[y] accidiſſet (multa autem impendēre videbantur [z] præter naturam[a] etiam[b], prætérque fatum) huius [c] diei vocem teſtem reip. relinquerem meæ perpe-
G tuæ erga ſe voluntatis. Quoniam vtriuſque conſilij, cauſam, P.C. probatam vobis eſſe confido, priùs quàm de rep. dicere incipio, pauca querar de [d] heſterna M. Antonij iniuria, cui ſum amicus: ídque[e] nonnullo eius officio

a L. deferebat nihil tum, niſi quod erat notum omnibus in C. Cæſaris commẽtariis reperiebatur* ſumma conſtantia, ad ea, quæ quæſita erant, reſpondebat.
b Sex. Clodiũ P. Clodii filium* P. B.
c citatur à Nonio 1. in Immune. 12. Id autem interpretatur, ſine officio, ſine munere*
d id eſt poſt cædem Cæſaris*
e al. ea quò clara ſunt vel eò quod clara ſunt*
f al. quæ iam vim reg.

g L. periculo cædis pauc.
h vet. vinctus al. vinculis*
i C. Amatio obſcuræ ſortis hominis qui ſe filium C. Marii prædicabat ex Iulia Cæſaris amita: & interfecto Cæſare multitudinẽ concitarat*
k L. afuiſſet.
l *fort.* credo eis inter ipſos futura fuiſſe communia.
m al. futura fuiſſe.
n al. in vrbem
o ſic libro 1. numero 31. de Oratore innuptæ nuptiæ, quæ Græcis γάμος ἄγαμος. Sic Euripides Helena, ἔργ' ἄνεργα, & in Hyppolito πότμον ἄποτμον dixit Sophocles Aiac. ἄδωρα δῶρα. & in Electra, μήτηρ ἀμήτωρ.*
p al. magis ac magis*
q al. ſuis*
r & Cæſari dicatæ cum hac ſuſcriptione, Parenti patriæ, & quam, mortuo Cæſare, Dolabella euerterat*
s v.c. columpnæ.
t al. mihi mirum videtur*
v v.c. Ecce enim Kalendis Iunijs, q. vt adeſſ. edixerat, mutata omnia: *& ita L.*
x v.c. per populum. & abſente pop. *& ita L.* & Ferrar.
y L. negabant ſe audere in ſ.
z legatio libera imputabatur voti, aut negotio priuati cauſa neceſſario, quæ & publica, à populo imponebatur* al. legationis liberæ *& ita L.*
b al. Brunduſium*

a L. quòd ab ea vrbe tranſ. *& ita* v.c.
b antea mihi vrbs.*
c al. ſuſpectionis, vt apud Terentium Andria.*
d vide Strabonem 6.*
e L. promontorium.
f v.c. Regini
g al. quæ mihi *ita* Fer.
h L. nec ita multo pòſt. & ita Fer.*
i L. plus etiã reip. *& ita* v.c. & ita Ferr.*
k ita Ferrar. emendat ex Vet. antea ſe gereret Reip. Sic 16. ad Att. nuntiabant fore vt res conueniret P. B.
l al. prouinciis Galliis *& ita* L. Ferr.
m L. non quo me ad tempus occurſ. non put.
n al. ad id tempus.*
o L. cederet. ſquod idem valet atque excederet.*
p L. facti ſui conſc. Fer.
q L. multa de veſtro q.
s al. L. Q. to pr.
t vide Philipp. 5. & 12. familiar. 2. & 5.
t Citatur hic locus à Gellio 13. c. 1.*
u al. nec enim
x al. perficere al. patrare. Fer.*
y Similidicẽdi genere ... ſignificatur l. 36. ff. de poſt. l. 41. §. 12 ff. de lo cat. l. 15. §. 5. ff. de regulis. Inſt. de donat. in pr.*
z L. videntur pr.
a Naturam & fatum Demoſthenes Oratione περὶ στεφάνου τὸν ... μόρον τὸν αὐτόματον θάνατον. Αὐτόματος enim θάνατος quaſi naturalis & fatalis:nulla extrinſecus vi coactus veni. Itaque Ciceroni hoc loco natura & fatum idem valent: καὶ αἴθ' ἑνὸς ἀποκαλύψεων ſumuntur, vt notat Gellius 13. c. 1.*
b deeſt hæc particula quibuſdam Fact.*
c L. huius tamen diei v. *& ita* tres v.c.
d al. de heſterna Antonii iniuria,
e L. idque me nonnullo eius officio etia præ me, Ferr.

H

ficio debere eſſe,præ me ſemper tuli. Quid tãdẽ erat cauſæ, cur in ſenatũ heſterno die tam acerbè cogerer? ſolúſne aberam? an non ſæpe minùs frequentes fuiſtis? an ea res agebatur, vt etiam ægrotos deferri oporteret? *Anibal*[a] *credo erat ad portas: aut de Pyrrhi pace agebatur*: ad quam cauſam etiam[b] Appium illum & cæcum, & ſenem, delatum eſſe memoriæ proditum eſt. De ſupplicationib. referebatur: quo[c] in genere ſenatores deeſſe non ſolent. Coguntur enim non[d] pignoribus, ſed eorum, quorum[e] de honore agitur, gratia: quod idem fit, cùm de triumpho refertur. Ita ſine cura conſules[f] ſunt: vt pænè liberum ſit ſenatori non adeſſe. qui cùm mihi mos notus eſſet, cúmq; de[g] via languerem, & mihimet diſplicerem: miſi pro amicitia, qui hoc edice ret[h]. At ille vobis audientibus, *cum[i] fabris ſe domum meam venturum eſſe dixit.* Nimis iracundè hoc quidem, & valde intemperanter. cuius enim maleficij iſta[k] pœna eſt, vt dicere in hoc ordine auderet, ſe publicis operis diſturbaturum publicè ex ſenatus ſententia ædificatam domum? quis autem vmquam tanto damno [l] ſenatorem coegit? aut quid eſt vltra pignus aut multam? qui[m] ſi ſciſſet, quam[n] ſententiam dicturus eſſem, remiſiſſet aliquid profectò de ſeueritate cogendi. An me cenſetis, P.C. quod vos inuiti[o] ſecuti eſtis, decretum fuiſſe, vt parentalia cum ſupplicationibus miſcerentur? vt inexpiabiles religiones in rempub. inducerentur? vt decernerentur ſupplicationes mortuorum?[p] Nihil dico, quis[q] fuerit ille L. Brutus, qui & ipſe regio[r] dominatu remp. liberauit, & ad ſimilem virtutem & ſimile factum ſtirpem[ſ] in propè quingenteſimum annum propagauit: adduci tamen non poſſem, vt quemquam mortuum coniungerem cum[t] deorum immortalium religione: vt cuius ſepulcrum nuſquam[u] exſtet, vbi parentetur, ei publicè ſupplicetur. Ego verò eam ſententiam dixiſſem[x], patres conſcripti, vt me aduerſus populum R. ſi quis[y] accidiſſet grauior reip. caſus, ſi bellum, ſi morbus, ſi fames: facilè poſſem[z] defendere: quæ partim iam ſunt, partim timeo ne impendeant[a]. Sed hoc ignoſcant dij immortales, velim, & populo Ro. qui id non probat, & huic ordini, qui decreuit inuitus. Quid? de reliquis reipublicæ malis licétne dicere? mihi verò licet, & ſemper licebit dignitatem tueri, mortem contemnere[b]. poteſtas modò veniendi in hunc locum ſit: dicendi periculum non recuſo. Atque vtinam, P.C. Kalendis Sextilib. adeſſe potuiſſem: non quo profici potuerit aliquid: ſed ne ne vnus modò conſularis, quod tum áccidit, dignus illo honore dignus rep. inueniretur. Qua quidem ex re magnum accipio dolorem, homines ampliſſimis populi R. beneficiis vſos, L. Piſonem ducem optimæ[c] ſententiæ non ſecutos. Idcircóne nos populus R. conſulareis[d] fecit, vt in[e] altiſſimo, ampliſſimóque gradu dignitatis locati, remp. pro nihilo haberemus? nõ modò voce nemo L. Piſoni conſularis: ſed ne vultu quidem aſſenſus eſt. Quænam[f] (malùm) eſt iſta voluntaria ſeruitus? fuerit quædam neceſſaria. nec ego hoc ab omnibus iis deſidero, qui ſententiam loco[g] conſulari dicunt. alia cauſa eſt

a L. Hannibal & ita v.c.
b vide l. 2 ff. de origine iuris*
c Senatus frequens eſſe ſolebat quoties de ſupplicatione aliqua aut triũpho referebatur*
d Senatores Senatui intereſſe plerumque captis pignoribus cogebãtur vt & 14. Gel. 7. Interdũ multa indicebatur, vt paulo poſt infra. Hic vero Ciceronis ægroti domum Antonius diſturbaturus iacta ... venerit*
e L. de quorum hon.
f al. proconſ. al. conſulares Ferr.
g al. è via*
h L. ei dicere. Ferr. Sed edicere eſt edicto iubere denuntiare*
i hoc eſt meã domũ diſturbaturum*
k L. tanta i. ſtap.
l v.c. damno
m L. Quod ſi ſciſſet, & ita v.c.
n Senatores rebus Reip. difficillimis ægroti in ſenatum conſultandi cauſa ...
o al. ſecuti eſtis inuiti*
p L. mortuũ? Nihil dico cui fuerit ille L.B.
q al. cui al. cuius*
r L. dominatu remp. & ita v.c.
P. B.
ſ L. ſtirpem iam prope in quing.
t L. cum immortal. relig.
u v.c. ... numerat.
x L. dixiſſem vt me aduerſ.
y L. ſi qui accid.
z al. poſſim*
a al. antea impendant*
b v.c. contẽpnere.
c v.c. optimæ ...

d L. conſules fecit, & ita Ferr. e L. in altiſſimo gra f L. Quæ (malùm) eſt g L. conſulari loco d. & ita Ferr.*

A eorum, quorum ſilentio ignoſco: alia eorum, quorum vocem requiro. quos quidem doleo in ſuſpicionem[a] P.R. venire, non[b] metu, quod ipſum eſt[c] turpe, ſed alium alia de cauſa deeſſe dignitati ſuæ. Quare primùm maximas gratias & [d] habeo & ago L. Piſoni, qui nõ quid[e] efficere poſſet in repub. cogitauit, ſed quid ipſe[f] facere deberet: deinde à vobis, P.C. peto, vt, etiam ſi ſequi minùs audebitis orationem, atque auctoritatem meam beni-
B gnè[g] tamen me, vt[h] feciſtis, adhuc audiatis. Primùm igitur acta Cæſaris ſeruanda cenſeo: non[i] quò probem: quis enim id quidem poteſt? ſed quia rationem habendam maximè arbitror pacis, &[k] otij. Vellem adeſſet Antonius, modò ſine aduocatis. ſed, vt opinor, licet ei minùs valere: quod mihi heri per illum non[l] licebat. doceret me, vel potius vos, P.C. quemadmodum ipſe Cæſaris acta defenderet. An in commentariolis, & chirogra-
C phis[m], & libellis ſe vno auctore prolatis[n]: ac ne prolatis quidem, ſed tantummodò dictis, acta Cæſaris firma erunt: quæ ille in æs incidit, in quo populi iuſſa, perpetuáſque leges eſſe voluit, pro nihilo habebuntur? Equidem ſic exiſtimo: nihil[o] tam eſſe in actis Cæſaris, quàm leges Cæſaris. An ſi[p] cui quod ille promiſit, id erit fixum? quod[q] idem[r] facere non potuit, vt multis multa promiſſa non fecerit[ſ]. quæ tamen multo plura reperta ſunt, illo mor-
D tuo, quàm[t] viuo beneficia per omneis annos tributa, & data. ſed ea non muto, non moueo ſummo etiam ſtudio præclara illius acta defendo. pecuniam vtinam ad Opis maneret, cruenta illa quidem, ſed his temporibus, cùm[u] iis, quorum eſt, non redditur, neceſſaria. quanquam eo quoque ſit effuſa: ſi ita in actis eius[x] fuit. Ecquid eſt, quod tam prolex? Quære acta Gracchi: leges Semproniæ profe-
E rentur. quære Syllæ Corneliæ. Quid? Cn. Põpeij tertius conſulatus in quibus actis conſiſtit?[y] nempe in legibus. à[z] Cæſare ipſo ſi quæreres, quidnam egiſſet in vrbe, & toga: leges multas reſponderet ſe, & præclaras tuliſſe. chirographa verò aut mutaret, aut non daret: aut ſi dediſſet, non iſtas res in actis ſuis duceret. Sed[a] ea ipſa concedo: quibuſdam in reb. etiam conniueo: in maximis verò reb. id
F eſt, legib. acta Cæſaris diſſolui, ferendum non puto. Quæ lex melior, vtilior, optima etiam rep. ſæpius flagitata, quàm ne prætoriæ prouinciæ pluſquam annum ne[b] plus quàm biennium conſulares obtinerentur? Hac lege ſublata, videntúrne[c] vobis acta Cæſaris ſeruari? quid?[d] ea lege, quæ promulgata eſt de tertia decuria iudicum[e], nónne omnes iudiciariæ leges Cæſaris diſſoluuntur? Et vos acta Cæſaris defenditis, qui leges eius euertitis? niſi forte, ſi quid memoriæ cauſa retulit in libel-
G lum, id numerabitur in actis, & quamuis iniquum, & inutile ſit, defendetur: quod ad populum centuriatis comitiis tulit, id in actis Cæſaris non habebitur. Atque eſt iſta tertia decuria? Centurionum, inquit. Quid? iſti ordini iudicatus lege Iulia, etiam antè Pompeia[f], Aurelia non patebat? Cenſus præfiniebatur, inquit. Non centurioni quidem ſolùm, ſed equiti etiam Romano. Itaque viri fortiſſimi, atque honeſtiſſimi, qui ordines duxerunt, res
H & iudicant & iudicauerunt. Non quæro, inquit, iſtos. quicumque ordinem duxit, iudi-

a al. ſuſpectionem*
b L. non modò metus,
c vet. Ferr. eſſet.*
d L. & ago & habeo L. Piſ.
e vet. Ferr. in Remp. cogitauit &c.*
f L. facere ipſe deb.
g al. benignè me tamen vet. Ferr.
h L. vt adhuc feciſti & ita v.c.
P. CLVI.
i al. non quod pr.
k L. atque otii,
l L. nõ licuit & ita o. v.c.
m vide Philip. 2. & 5. 12. epiſtol. famil. 1.*
n L. prolatis: q.
o ſic o. v.c. al. nihil eſſe tã in vet. Fer.
p L. ſi cui quid ille pr. vet. Ferr.
q L. quod idẽ non facere potuit, vt mult. multa pr. non fecit. q. tamen multo plura illa mort. rep. ſunt q.v.
r al. idem facere non potuit*
ſ al. fecit*
t L. quàm à viuo ben.
u L. quoniam iis q.
B. B.
x nulli cod. vet. habent eius
y L. conſtitit?
z al. de Cæſ.
a L. Sed hæc pſa
b L. néueplus q. ... plus
c L. videntúrne vobis Cæſaris acta ſeruari? & ita o. v.c. al. videntúrne vobis poſſ. Cæſ. acta ſeruari? le-
d L. quid ge, quæ
e ... cum abeſt à lib. v.c.
f De lege Pompeia iudiciaria vide Ciceronem in Bruto*.

A cet. Atque[a] ſi ferretis, quicumque equo meruiſſet, quod[b] eſt laudatius, nemini probaretis. *In iudice enim ſpectari fortuna debet: & dignitas.* Non quæro, inquit, iſta: addo etiam iudices manipulareis ex legione Alaudarum. aliter enim noſtri [c] negant poſſe ſe ſaluos eſſe. O contumelioſum honorem iis, quos ad iudicandum nec opinanteis vocatis! hic enim eſt legis index, *Vt [d] iji in tertia decuria iudicent quilibere iudicare nō audeāt.* in quo quantus eſt[e] B error, dij immortales, eorum qui iſtam legem excogitauerunt? vt enim quiſque ſordidiſſimus videbitur, ita libentiſſimè ſeueritate iudicandi ſordeis ſuas eluet: laborabítque vt honeſtis decuriis potiùs dignus videatur, quàm in [f] turpeis iure coniectus. Altera promulgata lex eſt, *Vt & de vi, & de maieſtate damnati ad populum prouocent, ſi velint.* Hæc vtrùm tandem lex eſt, an legum omnium diſſolutio? quis enim eſt hodie, cuius interſit i- C ſtam legem manere? nemo[g] reus eſt iſtis legibus: nemo eſt[h], quem futurum putemus. armis enim geſta numquam profectò in iudicium vocabuntur. At res popularis. Vtinam quidem[i] vellet is aliquid eſſe populare. omnes enim iam ciues de reipub. ſalute vna & mente, & voce conſentiunt. Quæ eſt igitur ea[k] cupiditas eius legis ferendæ, quæ turpitudinem ſummam habeat, gratiam nullam? quid enim turpius, quàm qui maieſtatem po- D puli Rom. per vim minuerit, eum damnatum iudicio, ad eam ipſam vim reuerti, propter quam ſit iure damnatus? Sed quid plura de lege diſputo? quaſi verò id agatur, vt quiſquā prouocet. id agitur, id fertur, ne quis omnino vmquam iſtis legibus reus fiat. Quis enim aut accuſator tam amens reperietur, qui reo condemnato, obiici[l] ſe multitudini conductæ velit? aut iudex, qui reum damnare audeat: vt ipſe ad operas mercenarias [m] ſta- E tim protrahatur? Non igitur prouocatio iſta lege datur, ſed duæ maximè ſalutares leges, quæſtionéſque tolluntur. Quid[n] eſt aliud igitur, quàm adhortari adoleſcēteis, vt turbulenti, vt ſeditioſi, vt pernicioſi ciues velint eſſe? quam[o] autem ad reipub. peſtem furor tribunitius impelli[p] non poterit, his duabus quæſtionibus, de vi, & de maieſtate, ſublatis? Quid quod abrogatur [q] his legibus Cæſaris, quæ F iubent, ei, qui de vi, itémque[r] ei, qui maieſtatis damnatus ſit, aqua & igni interdici? quibus cùm prouocatio datur, nónne acta Cæſaris reſcinduntur? Quæ quidem ego, P.C. qui illa numquā probaui, ita conſeruanda concordiæ cauſa arbitratus ſum, vt non modò, quas[ſ] viuus Cæſar leges tuliſſet, infirmandas hoc tempore non putarem, ſed ne illas quidem, quas poſt mortem Cæſaris prolatas eſſe, & fixas videtis.[t] De [u] exſilio reducti ſunt[x] à mor- G tuo: ciuitas data non ſolùm ſingulis, ſed [y] etiam nationibus, & prouinciis vniuerſis à mortuo: immunitatib. infinitis ſublata vectigalia à mortuo. Ergo[z] hæc vno viro optimo auctore domo prolata defendimus: eas leges, quas ipſe, vobis [a] inſpectantibus, recitauit, pronuntiauit, tulit, quibus latis gloriabatur, iíſque legibus remp. contineri putabat, de prouinciis, de iudiciis, eas, inquam, Cæſaris leges, nos, qui defendimus acta Cęſaris, euertendas putabimus[b]? Ac de iis tamen legibus, H quæ promulgatę ſunt, ſaltem queri poſſumus de iis, quæ iam latæ dicuntur, ne illud quidem

a L. At ſi fer.
b L. quod eſt lautius
c al. negant ſe poſſe ſaluos eſſe:
d L. vt ii res inter. & ita v.c.
e L. error eſt, P.CLVII.
f L. in turpē
g L. nemo reus eſt legi. illis n.
h eſt, abeſt à b omnib. v.c.
i L. aliquid vellet is eſſe p.
k L. iſta cupiditas legis eius f.
l L. obiicere ſe mult.
m v.c. mercenarias
n L. Quid eſt aliud hortari adoleſcēteis,
o L. quam autem ad peſtē furor tr. al. quem*
p al. impellere*
q L. obrogatur legib. Cæſ.
r al. itémque qui maieſt.
ſ al. quas viuus leges Cæſar tul.
t L. De exſulio
u vide 12. epiſtol. famil. 1*
x ſunt, abeſt à v.c.
y L. ſed nationibus, & pr.
P. B.
z L. Ergo hæc vno, verum optimo auctore, domo p & ita v.c.
a L. nobis inſp. & ita v.c.
b L. putamus? & ita v.c.

A licuit. illæ enim nulla promulgatione latę ſunt antè quàm ſcriptæ. Quęrunt[a] quid ſit, cur aut ego, aut quiſquam veſtrum, P.C. bonis tribunis pl. leges malas metuat. paratos habemus, qui intercedant: paratos, qui remp. religione defendant: vacui metu eſſe debemus. Quas tu mihi, inquit, interceſſiones, quas[b] religiones nominas? Eas ſcilicet, quib. reip. ſalus continetur. Negligimus iſta, & nimis antiqua, & ſtulta ducimus. forum ſæpietur: omnes B claudentur aditus: armati in præſidiis[c] multis in locis collocabuntur. Quid tum? quod erit ita geſtum, id lex erit: &[d] in æs incidi iubebitis? cedò illa legitima: CONSVLES POPVLVM IVRE ROGAVERVNT. hoc enim à maiorib. accepimus ius rogandi) POPVLVSQVE IVRE SCIVIT. Qui populus? íſne, qui excluſus eſt? quo iure? an eo, quod vi, & armis omne ſublatum eſt? Atque[e] ego hoc dico de futuris, quod eſt augurum, C antè dicere ea, quæ vitari poſſunt[f]: quæ ſi facta non erunt, refelletur oratio mea. Loquor de legib. promulgatis: de quib. eſt integrum vobis. demonſtro vitia: tollite. denuntio vim, arma: remouete. Iraſci[g] te quidem mihi, Dolabella, pro rep dicenti, non oportebit, quamquam te quidem id facturum non arbitror. noui[h] enim facilitatem tuam. collegam tuum aiunt in hac ſua fortuna, quæ bona ipſi videtur: mihi, ne grauius quippiam dicam, auo- D rum, & auunculi ſui conſulatum ſi imitaretur, fortunatior videretur: ſed eum iracundum audio[i] factum. Video autem, quàm ſit odioſum habere iratum[k] eundem, & armatum, cùm tāta præſertim gladiorum ſit impunitas. ſed proponam ius, vt opinor, æquum: quod M. Antonium non arbitror repudiaturum. Ego, ſiquid in vitam eius, aut in mores contumelioſe[l] dixero, quò minùs mihi inimiciſſimus ſit, non recuſabo. ſi[m] conſuetudinem meam, quam [n] in E rep. ſemper habui, tenuero, id eſt, ſi liberè, quæ ſentiam, de rep. dixero: primùm deprecor, ne iraſcatur: deinde, ſi hoc non impetro, peto, vt ſic iraſcatur, vt[o] quib. armis vtatur, ſi ita neceſſe eſt, vt dicit, ſui defendendi cauſa: iis, qui pro rep. quæ ipſis viſa erunt, dixerint, iſta arma ne noceant. Quid hac poſtulatione dici poteſt æquius? Quòd ſi, vt à quibuſdam mihi eius familiarib. dictum eſt, omnis eum, F quæ habetur contra voluntatem eius, oratio, grauiter offendit, etiam ſi nulla ineſt contumelia: feremus amici naturam. ſed iidem illi ita mecum. Non idem tibi aduerſario Cæſaris licebit, quod Piſoni ſocero. & ſimul admonent[p] quiddam, quod cauebimus: nec erit iuſtior, P.C. in ſenatum non veniendi morbi cauſa, quàm mortis. Sed per deos immortaleis, te enim intuens, Dolabella, qui es mihi cariſſimus, non poſſum de vtriuſque veſtrûm G errore reticere. Credo enim vos, homines[q] nobileis, magna quædam ſpectanteis, non pecuniam, vt quidam nimis creduli ſuſpicātur, quæ ſemper ab ampliſſimo quoque, clariſſimóq. contemta eſt: non opes violentas, & populo Ro. minimè ferendam potentiam, ſed caritatem ciuium, & gloriam concupiſſe. Ea[r] autem eſt gloria, laus rectè factorum, magnorúmq. ſin. remp. meritorum: quæ cùm optimi cuiuſq. tū etiam multitudinis teſtimonio cōprobatur. Dicerem, Dolabella, qui rectè facto- H rum fructus eſſet, niſi[t] te paullíſper eſſe expertum viderem. Quem potes recordari in vita tibi

a L. Quærunt quidam, quid ſit, &c. al. Quærunt autem, quid ſit,
b L. quas religiones? Eas ſcil.
c L. multis locis
d L. & in æs incidi iubebitis, credo, illa legitima, Cōſules populū iure rogauerunt, hoc enim à maioribus accepimus ius rogandi? Popul.
P.CLVIII.
e L. Atq. hæc dico de f. quod eſt amicorū,
f L. poſſunt:
g L. Iraſci quidem vos mihi Dolabella pro rep. dicenti, non oportebat.
h L. noui facilit.
i L. audio eſſe factum
k al. eundem iratum, & armatum,
l L. cum contumelia dix. & ita v.c.
m L. ſin conſuetudinem meam tenuero, id eſt, ſi li. q. ſ.
n hæc totum, quam in rep. ſemper habui non eſt in duob. v.c.
o L. vt ciuibus vtatur,
p v.c. ammonent
S. B.
q L. nobileis homines,
r L. Eſt autem glor.
ſ L. magnorúmque in remp. ſumma meritorum.
t L. niſi te, præter ceteros, paulliſp. eſſe exp. vidi

tibi [a]illuxiſſe diem lætiorem, quàm cùm expiato foro, diſſipato concurſu impiorũ, principibus ſceleris pœna [b] affectis, te domum recepiſti? cuius ordinis, cuius generis, cuius deniq. fortunæ ſtudia tum laudi, & gratulationi tuæ ſe non obtulerunt? Quin mihi etiam, quo auctore te in iis rebus vti arbitrabantur, & gratias boni viri agebant, & tuo nomine gratulabantur. Recordare, quæſo, Dolabella, conſenſum illum theatri, cùm omnes earum rerum oblíti, propter quas tibi[c] fuerant infenſi, ſignificauerunt, ſe nouo beneficio memoriã veteris doloris abieciſſe. Hanc[d] tu, potuiſti, Dolabella (magno loquor cum dolore) hanc tu, inquam, animo æquo potuiſti tantam dignitatem deponere? Te autem, M. Antoni, abſentem appello: vnum illum diem, quo in æde Telluris ſenatus fuit, non omnibus iis menſibus, quibus te quidam, multum à me diſſentientes, beatum putant, anteponis? quæ fuit oratio de concordia? quanto metu veterani, quanta ſollicitudine ciuitas tum à te liberata[e] eſt? Tuum collegam, depoſitis inimicitiis, oblîtus auſpiciorum, auguria te ipſo augure nuntiante, illo primùm die collegam tibi eſſe [f] voluiſti: reip. tuus paruulus filius in Capitolium à te miſſus pacis obſes fuit[g]. quo ſenatus die lætior? quo populus R. qui quidẽ nulla in concione vmquam frequentior fuit: tum denique liberati per viros fortiſſimos videbamur, quia, vt illi voluerant, libertatem pax conſequebatur. Proximo, altero, tertio, reliquis[h] conſecutis diebus, non intermittebas quaſi donum aliquod quotidie afferre reip. Maximum autem illud, quod dictaturæ nomen ſuſtuliſti. Hæc inuſta eſt à te, à te, inquã mortuo Cæſari nota ad ignominiam ſempiternam. Vt enim propter vnius M. Manlij ſcelus, decreto gentis Manliæ neminem patricium M. Manlium vocari licet: ſic tu propter vnius dictatoris odium, nomẽ dictatoris funditus ſuſtuliſti. Num[i] huiuſce, cùm pro ſalute reip. tanta geſſiſſes, fortunæ te, num amplitudinis, num claritatis, num gloriæ pœnitebat? Vnde igitur ſubitò tanta iſta mutatio? non poſſum adduci, vt ſuſpicer, te pecunia captũ. licet, quod cuique libet, loquatur. credere nõ eſt neceſſe. nihil enim vmquam in te ſordidum, nihil humile cognoui quamquam[k] nihil eſt tam ſanctum, quod non ſoleant domeſtici deprauare nonnumquam: ſed noui firmitatem tuam. atque vtinam, vt culpam, ſic etiam ſuſpicionem vitare potuiſſes. Illud *magis vereor, ne ignorans verum iter gloriæ, glorioſum putes, plus te vnum poſſe, quàm omneis: & metuí à ciuibus tuis, quàm diligi malis.* quod ſi ita putas, totam ignoras viam gloriæ. *Carum eſſe ciuem, bene de rep. mereri, laudari, coli, diligi, glorioſum eſt. metui verò, & in odio eſſe, inuidioſum, deteſtabile, imbecillum, caducum.* Quod videmus etiam in[l] fabulis, ipſi illi, qui *Oderint, dum metuant*, dixerit, pernicioſum fuiſſe. Vtinam Antoni, auum tuum meminiſſes: de quo tamen multa[m] audiſti ex me ſæpiſſimè. Putáſne illum immortalitatem mereri voluiſſe, vt propter armorum

a v.c. illuxiſſet tibi d. & ita L.
b L. pœna aff. ſedis, vrbe, incendio, & cædis metu liberata, te dom. rec. & ita v.c.
c L. fuerant tibi
d L. Hanc tu P. Dolabella (magno loquor cũ dol.) hãc, inquam, potuiſti æquo an. tant. dign. ſed. Tu autẽ, M. Antoni, (abſentem enim appello) &c.
e L. liberata eſt. Tuum collegam, dep. inimicitiis oblitus auſpiciorum P. CLIX.
à te ipſo augure populo Ro. nuntiato tum. &c. al. à te ipſo augure pronuntiatorum, &c. al. te ipſo augure pronuntiã te, &c.
f L. eſſe voluiſti,
g L. fuit?
h al. denique reliquis conſecd.
i al. Num te, cum hæc pro ſalute reip. tanta geſſiſſes, fortunæ tuæ, num amplit. &c.
k L. quamquam ſolent domeſtici ide. deprauare non nunq. & ita v.c.
l L. in fabula
m L. audiſti multa ex me eique ſæpiſſi P.R.
n al. audiſti multa ex me quæ ſæpiſſimè,

A habendorum licentiam metueretur? illa erat vita, illa fortuna, *libertate eſſe parem[a] cum ceteris, principem dignitate.* Itaque, vt omittam res aui tui proſperas, acerbiſſimum eius [b] diem ſupremum malim, quàm L. Cinnæ dominatum, à quo ille crudeliſſimè eſt interfectus. Sed quid oratione te flectam? ſi enim exitus C. Cæſaris efficere[c] hoc non poteſt, vt mális carus eſſe, quam metui, nihil cuiuſquam proficiet, nec valebit oratio. quem qui beatum B fuiſſe putant miſerrimi[d] ipſi ſunt. *Beatus eſt nemo, qui ea lege viuit, vt non modò impunè, ſed etiam cum ſumma interfectoris gloria interfici poſſit.* Quare flecte te, quæſo, & maiores tuos reſpice. atque *ita guberna remp. vt natum eſſe te ciues tui gaudeant:* ſine quo nec beatus, nec[e] clarus eſſe quiſquam poteſt. Et populi quidem Ro. iudicia multa ambo habetis, quibus vos non ſatis moueri permoleſtè fero. Quid enim gladiatoribus clamores innumerabilium ciuium? C quid[f] populi concurſus? quid Pompeii ſtatuæ plauſus infiniti? quid[g] iis tribunis pl. qui vobis aduerſantur? parúmne hæc ſignificant, incredibiliter conſentientem populi Rom. vniuerſi voluntatem? Quid? Apollinarium[h] ludorum plauſus, vel teſtimonia potiùs, & iudicia populi Rom. vobis[i] parua videbantur? O beatos illos, qui, cùm adeſſe ipſis propter vim armorum non licebat, aderant tamen, & in medullis populi Ro. ac viſceribus hærebant. niſi fortè Accio tum plaudi, & D ſexageſimo poſt [k] anno palma dari putabatis, non Bruto, qui iis[m] ludis ita caruit, vt in illo apparatiſſimo ſpectaculo ſtudium [n] populus Ro. tribuerit[o] abſenti, deſiderium[p] liberatoris ſui perpetuo plauſu, & clamore lenierit[q]. Equidem is ſum, qui[r] iſtos plauſus, cùm[ſ] à popularibus ciuibus tribuerentur, ſemper contemſerim: idémque cùm à ſummis, mediis, infimis, cùm denique ab vniuerſis hoc idem fit, cúmque ij, qui antè ſequi populi conſenſum E ſolebant, fugiunt: non plauſum illum, ſed iudicium puto. Sin hæc leuiora vobis videntur, quæ ſunt grauiſſima: num etiam hoc contemnitis, quòd ſenſiſtis, tam caram populo Rom. vitam A. Hirtij fuiſſe? ſatis[t] enim erat, probatum illum eſſe populo R. vt eſt: iucundum amicis, in quo vincit omneis: carum ſuis, quibus eſt cariſſimus: tantam tamen ſollicitudinem bonorum, tantum timorem omnium in F quo meminimus? certè in nullo. Quid igitur? hoc vos, per deos immortaleis, quale ſit, non interpretamini? quid eos de veſtra vita cogitare cenſetis, quibus eorum, quos ſperant reip. conſulturos, vita tam cara ſit? Cepi[y], P.C. reuerſionis meæ fructum: quoniam[z] ea dixi, vt, quicumq. caſus conſecutus eſſet, exſtaret conſcientiæ meæ teſtimonium: & ſum vobis benignè, ac diligenter auditus. Quæ poteſtas ſi mihi ſæpius ſine meo, veſtróque periculo G fiet, vtar. ſi[b] minùs, quantum potero, non tam mihi me, quam reip. reſeruabo. Mihi ferè ſatis eſt, quod vixi: vel ad ætatem, vel ad gloriã huc ſi quid acceſſerit, non tam mihi, quam vobis, reíque publ. acceſſerit.

a L. parem cæteris,
b v.c. & ita L. eius ſupremũ diem m.
c L. efficere non poteſt
d al. miſeri ipſi ſunt
e L. nec clarus, nec tutus quiſquam eſſe omnino poteſt. Populi q.
f L. quid populi verſus?
g L. quid duob. trib.
h L. Apollinaribus ludis pl.
i L. vobis parum magna videbantur.
k b.v.c. demũ anno
l al. palmam dari non Bruto putabitis,
m L. qui ludis ſuis ita car.
n L. ſtudium populus Romanus tribueret abſenti deſid. lib. ſui perp. pl. & clam. leniret P. CLX.
o al. tribueret
p al. vt deſiderium lib.
q al. leniret
ſ al. cum popularibus
t L. ſatis erat ei probatum illum eſſe p.
u al. quibus eſt ipſe clariſ
x L. tantum timorem in quo m.
y al. Cepi fructum, P.C reuerſionis meæ quon.
z L. quoniam & ea dixi,
a L. conſtantiæ m.
b L. ſin minùs